

แถลงการณ์

ชะลอการแผนสร้างเขื่อนสาละวิน ร่วมกันดับไฟสงครามที่กำลังปะทุ

เครือข่ายปกป้องแม่น้ำสาละวิน Salween Watch

13 ตุลาคม 2557

สถานการณ์การสู้รบในรัฐกะเหรี่ยง ประเทศพม่า ระหว่างกองกำลังกะเหรี่ยงและกองทัพพม่าที่เกิดขึ้นบริเวณฝั่งตรงข้ามกับอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ในเวลานี้ยังส่อเค้ารุนแรงขึ้นตามลำดับ มูลเหตุหนึ่งของการสู้รบครั้งนี้ มาจากการที่กองกำลังทหารพม่า พยายามเคลียร์พื้นที่บริเวณดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างเขื่อนฮัตจี ซึ่งกั้นแม่น้ำสาละวิน โดยได้รับการยืนยันข้อเท็จจริงมูลเหตุประการนี้จากนายทหารระดับสูงของกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งสหภาพกะเหรี่ยง หรือ KNU (Karen National Union) และกองกำลังกะเหรี่ยงประชาธิปไตย หรือ DKBA (Democratic Karen Benevolent Army)

ทั้งนี้พลเอกบอจ่อแฮ รองผู้บัญชาการสูงสุด KNU ได้แจ้งไปยังนายทหารระดับสูงของ KNU ว่า ขณะนี้ทางกองทัพพม่าได้สื่อสารไปยังกองกำลัง DKBA ที่ยังคงมีฐานที่มั่นอยู่ในพื้นที่รอบๆ หัวงานเขื่อนฮัตจีว่าจะกวาดล้างออกจากพื้นที่ และเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว (8 ตุลาคม) มีรายงานว่ารถบรรทุกของกองทัพพม่าจำนวน 9 คันได้เข้าไปยังหัวงานเขื่อนฮัตจี

เช่นเดียวกับที่ผู้บังคับการกองพันโกล์ทูลา ของกองกำลัง DKBA ซึ่งมีฐานอยู่บริเวณแม่น้ำสาละวินระบุว่าถูกกดดันอย่างหนักจากกองทัพพม่า เนื่องจาก DKBA ประกาศตัวว่าคัดค้านเขื่อนฮัตจีมาโดยตลอด การที่กองทัพพม่านำกำลังจำนวนมาก เข้าบุกยึดโจมตีพื้นที่ ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก โดยเฉพาะประชาชนเชื้อสายกะเหรี่ยง ทำให้ชาวบ้านจำนวนมากหลายร้อยรายต้องหนีภัยความตายมายังประเทศไทย บริเวณอำเภอท่าสองยาง ช่วงวันที่ 10-11 ตุลาคมที่ผ่านมา แม้จะมีการผลักดันกลับสู่พม่าในวันต่อมา แต่สถานการณ์ที่ยังไม่มีแววว่าจะคลี่คลายก็ทำให้ชาวบ้านไม่สามารถกลับบ้านและใช้ชีวิตตามปกติได้ นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ลึกเข้าไปทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสาละวิน ก็กำลังเตรียมพร้อมอพยพทุกเมื่อหากมีการปะทะในพื้นที่

เหตุการณ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า พื้นที่ซึ่งเป็นจุดสร้างเขื่อนสาละวินยังคงอยู่ในภาวะสงคราม และไม่เหมาะสมที่จะผลักดันโครงการในยามนี้ เพราะเป็นการยิ่งเร่งให้เกิดการใช้กำลังทางการทหารและการละเมิดสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น

เขื่อนฮัตจี เป็น 1 ใน 5 โครงการเขื่อน ที่วางแผนจะสร้างบนแม่น้ำสาละวินในพม่า ซึ่งตลอดหลายปีที่ผ่านมา มีการเรียกร้องให้ยกเลิกโครงการจนกว่าจะเกิดสันติภาพและประชาธิปไตย เนื่องจากทั้ง 5 เขื่อนจะตั้งอยู่ในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งมีการสู้รบมายาวนาน

สาละวินวอชต์ ซึ่งเป็นเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานติดตามกรณีเขื่อนสาละวินมาโดยตลอด จึงขอเรียกร้องกองทัพพม่ายุติการใช้ความรุนแรง และใช้วิธีเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ความขัดแย้ง ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ผู้ซึ่งต้องรับความเดือดร้อนโดยตรงหากมีความรุนแรงใดๆ เกิดขึ้น

ขณะเดียวกันในส่วนของรัฐบาลไทย ควรส่งสัญญาณไปยังรัฐบาลพม่าเพื่อให้ยุติการใช้ความรุนแรง ที่สำคัญคือหน่วยงานของรัฐบาลไทยคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.)เป็นองค์กรสำคัญที่เข้าไปมีผลประโยชน์จากการนี้ การใช้วิธีการดังกล่าวไม่ใช่แค่เรื่องกิจการภายในพม่าเท่านั้น แต่พัวพันถึงเกียรติภูมิของประเทศไทย ซึ่งอาจถูกตีฉันทินทาจากสังคมโลกว่าเห็นแก่ผลประโยชน์ตัวเองโดยไม่คำนึงถึงวิธีการ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรสั่งการให้กฟผ.ชะลอโครงการดังกล่าวออกไปก่อน

กระบวนการที่ก่อให้เกิดสันติภาพที่แท้จริงเท่านั้นที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ยั่งยืน

ติดต่อข้อมูลเพิ่มเติม เพียรพร ดีเทศน์ 081 4220111

หมายเหตุ: ลำดับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สร้างเขื่อนฮัตจี

พฤษภาคม 2549 นาย ชนะ (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะของพนักงานกฟผ. แผนกช่างสำรวจ เขียบกับระเบิดในฝั่งพม่าได้รับบาดเจ็บสาหัส ระหว่างเข้าไปสำรวจพื้นที่ป่าด้านเหนือของ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก เขตติดต่อประเทศพม่า ในโครงการเขื่อนสาละวิน (ฮัตจี) ต่อมาเสียชีวิต

กันยายน 2550 ชุดสำรวจของกฟผ. ที่เข้าไปสำรวจพื้นที่เพื่อสร้างเขื่อนฮัตจี ถูกคนร้ายใช้ระเบิด 2 ลูก ปาเข้าใส่แคมป์ของพนักงานกฟผ. ห่างจากหมู่บ้านกาม่ามอง จ.พะอัน หรือผาอ่าง รัฐกะเหรี่ยง ประมาณ 18 ไมล์ เป็นเหตุให้นายสมาน จันทเมืองเสียชีวิตทันที และยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บ ในกรณีนี้พะโด่ มาน ฉ่า เลขานุการ KNU ในขณะนั้นออกมาปฏิเสธต่อเหตุการณ์ โดยอธิบายว่าพื้นที่เกิดเหตุไม่ได้อยู่ภายใต้ความควบคุม และการเคลื่อนไหวทางทหารของฝ่าย KNU

กุมภาพันธ์ 2551 พะโด่ มาน ฉ่า เลขานุการ KNU ถูกคนร้ายบุกยิงที่บ้านพักในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งหลายฝ่ายมองว่ามาจากหลายสาเหตุ และการออกมาประกาศไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างเขื่อนฮัตจีอย่างเปิดเผยในตอน นั้น กลุ่มเครือข่ายกะเหรี่ยงปกป้องแม่น้ำเห็นว่า อาจเป็นสาเหตุหนึ่งเพราะทำให้กองกำลังฝ่ายตรงข้ามบางกลุ่มเสียผลประโยชน์

มิถุนายน 2552 เกิดการสู้รบในพื้นที่รัฐกะเหรี่ยงตรงข้ามอ.ท่าสองยาง ระหว่าง BGF กับ KNU โดย BGF ต้องการที่จะควบคุมพื้นที่ทั้งหมดในแถบน้ำเมย บริเวณ อ.ท่าสองยาง จ.ตากไปจนถึงฝั่งตรงข้ามบ้านสบเมย อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งหลายฝ่ายมองว่าเป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมพื้นที่เขื่อน เพราะขณะนั้นสัญญาในการสร้างเขื่อนฮัตจี ต้องเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปลายปี 2551 แล้ว

พฤศจิกายน 2553 – กุมภาพันธ์ 2554 การสู้รบขยายวงกว้างมาถึงฝั่งตรงข้ามบ้านสบเมย และลูกปืนใหญ่หลายลูกตกมายังบ้านสบเมยในฝั่งไทย

ในการลงพื้นที่ของคณะอนุกรรมการ สำนักนายกรัฐมนตรึที่บ้านสบเมยร่วมกับกฟผ. ได้เกิดการปะทะจนทำให้ชาวบ้านหมู่บ้านใกล้เคียงอื่นๆ ไม่กล้าเดินทางมาเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ นับแต่นั้นมา กฟผ.ไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้อีก